

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2024

Chișinău

**cu privire la aprobarea proiectului de lege privind combaterea întârzierii în
executarea obligațiilor de plată în temeiul contractelor încheiate între
profesioniști, între profesioniști și autoritățile contractante**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege privind combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată în temeiul contractelor încheiate între profesioniști, între profesioniști și autoritățile contractante.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministru al dezvoltării economice
și digitalizării

Dumitru ALAIBA

Ministru al justiției

Veronica MIHAILOV-MORARU

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGEA****privind combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată în temeiul contractelor încheiate între profesioniști, între profesioniști și autoritățile contractante**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică. Prezenta Lege transpune Directiva (UE) 2011/7 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale (reformare), CELEX: 32011L0007, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 48 din 23 februarie 2011.

Capitolul I. Dispoziții generale**Articolul 1. Domeniul de aplicare**

(1) Prezenta lege se aplică creanțelor certe, lichide și exigibile, constând în obligații de plată a unor sume de bani în baza unui contract încheiat între profesioniști sau între profesioniști și o autoritate contractantă, contractul având obiect livrarea de bunuri, executarea de lucrări sau prestarea serviciilor, inclusiv proiectarea și execuția lucrărilor publice, a clădirilor și a lucrărilor în construcții civile.

(2) Nu sunt incluse în sfera de aplicare a prezentei legi:

a) Creanțele validate în procedura de insolvență în condițiile Legii nr. 149/2012 insolvenței sau creanțele care fac obiectul unei tranzacții extrajudiciare;

b) Creanțele care rezultă din contractele încheiate între profesioniști și consumatori.

Articolul 2 Definiții

În sensul prezentei legi, expresiile și termenii utilizați au următorul sens:

Autoritate contractantă – înseamnă orice autoritate publică prevăzută la art. 13 a Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.

Profesionist- înseamnă orice persoană fizică sau juridică care acționează în scopuri ce țin de activitatea de întreprinzător sau profesională în modul în care este prevăzut la art. 3 alin. (2) a Codului Civil .

Întârzierea în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani- înseamnă neexecutarea în termen a obligațiilor de plată (pecuniare) apărute în temeiul unui contract sau în temeiul legii, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege.

Creanță – înseamnă suma care ar trebui să fie plătită în termenul contractual sau legal de plată și alte sume menționate în factură sau într-o cerere echivalentă de plată.

Contracte comerciale – înseamnă contractele între profesioniști sau între profesioniști și autoritățile contractante, care conduc la livrarea de bunuri sau prestarea de servicii contra cost.

Dobânda de întârziere - înseamnă dobânda la care are dreptul creditorul pentru întârzierea în efectuarea plăților care reprezintă rata de referință a Băncii Naționale a Moldovei conform prevederilor art. 874 din Codul Civil plus 9 puncte procentuale în condițiile prevăzute de art. 942 alin. (2) a Codului Civil.

Rata de referință – înseamnă rata ce se aprobă de Banca Națională a Moldovei pentru principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt.

Rezerva dreptului de proprietate – înseamnă clauza contractuală prin care o obligație de plată este garantată cu rezerva dreptului de proprietate în condițiile prevăzute de art. 1191 din Codul Civil, unde vânzătorul își rezervă dreptul de proprietate asupra bunurilor vândute până la plata integrală a prețului.

Titlu executoriu – reprezintă un document executoriu prevăzut de art. 11 al Codului de Executare prezentat spre executare silită în modul stabilit de lege, care permite creditorului să recupereze de la debitor suma datorată.

Capitolul II

Executarea obligațiilor pecuniare contractuale între profesioniști

Articolul 3. Determinarea dobânzii de întârziere

(1) În raporturile dintre profesioniști, creditorul este îndreptățit să perceapă o dobândă de întârziere fără o notificare prealabilă.

(2) Creanța ce se constituie din prețul bunurilor livrate sau a serviciilor prestate este purtătoare de dobândă de întârziere în condițiile prevăzute de art. 942 Cod Civil în situațiile în care:

a) Creditorul, inclusiv subcontractanții acestuia, și-au îndeplinit obligațiile contractuale și legale;

b) Creditorul nu a primit executarea obligației pecuniare la scadență, cu excepția cazului în care debitorului nu îi este imputabilă întârzierea.

(3) Dobânda de întârziere se calculează până la ziua executării efective a obligației de plată.

(4) Termenul de executare a obligațiilor pecuniare stabilit în contractele comerciale stabilite între profesioniști nu poate depăși 60 de zile în condițiile prevăzute la art. 862 alin. (1) sau de 30 de zile în situațiile prevăzute la art. 862 alin. (4) a Codului Civil.

(5) Dacă este prevăzută o procedură de recepție sau verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a contraprestației, durata maximă a procedurii respective nu poate depăși 30 de zile de data primirii contraprestației, în afara cazului în care contractul între profesioniști prevede în mod expres dispoziții contrare și cu condiția ca aceste clauze să nu fie vădit abuzive față de creditor în sensul art. 1080 Cod civil.

Articolul 4. Cuantumul dobânzii de întârziere

(1) Dacă părțile raportului contractual nu au stabilit o clauză penală, se va aplica dobânda legală de întârziere calculată în condițiile prevăzute la art. 942 al Codului Civil.

(2) Rata de referință prevăzută la art. 847 al Codului Civil în vigoare în prima zi calendaristică a semestrului se aplică pe întreg semestru.

Articolul 5. Termenul contractual de plată

În raporturile contractuale dintre profesioniști, termenul de plată nu poate fi mai mare de 60 de zile în condițiile prevăzute de art.862 alin. (1) Codul civil.

Capitolul III

Executarea obligațiilor pecuniare contractuale între profesioniști și autoritățile contractante

Articolul 6. Termenul legal de plată

(1) Termenul legal de executare a obligației pecuniare de către o autoritate contractantă stabilit într-un contract încheiat cu un profesionist nu poate depăși 30 de zile în condițiile prevăzute de art. 862 alin. (2) a Codului civil.

(2) În cazul în care termenul de executare a obligației pecuniare nu este prevăzut de contract, nu este determinat și nici nu rezultă din natura acestuia, obligația pecuniară trebuie executată în termen de 30 de zile în conformitate cu prevederile art. 862 alin. (3) de la data:

a) primirii de către autoritatea contractantă a facturii sau a unei cereri echivalente de plată;

b) primirii de către autoritatea contractantă a contraprestației obligației pecuniare, dacă data primirii facturii sau a unei cereri echivalente de plată nu este certă, precum și dacă autoritatea contractantă primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior primirii contraprestației;

c) recepției sau verificării contraprestației, dacă prin lege sau prin contract este prevăzută o procedură de recepție sau verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a contraprestației și dacă autoritatea contractantă primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior sau la data la care are loc această recepție sau verificare.

Articolul 7. Termenul contractual de plată

Termenele de plată prevăzute în contract pentru executarea obligațiilor autorităților contractante nu pot fi mai mari decât termenele stabilite în art. 6. Prin excepție în contractele încheiate cu autoritățile contractante se poate stipula un termen de executare care nu poate depăși 60 de zile dacă acesta este justificat în mod obiectiv, ținând cont de natura sau caracteristicile specifice ale contractului, care se calculează conform prevederilor art. 6 alin. (2) a prezentei legi și art. 862 alin. (3) al Codului Civil

Articolul 8. Dobânda legală de întârziere

(1) În contractele încheiate între profesioniști și autoritățile contractante, creanța datorată din prețul livrării de bunuri, executarea de lucrări sau prestarea de servicii este purtătoare de dobânzi legale de întârziere dacă sunt îndeplinite prevederile art. 3 a prezentei legi și a art. 942 a Codului civil.

(2) Dobânda legală de întârziere începe să curgă de la termenul stipulat în contract sau, în cazul în care nu este prevăzută în contract aceasta se calculează după expirarea termenelor prevăzute la art. 6 alin. (2) al prezentei legi în condițiile prevăzute de art. 942 a Codului Civil.

Capitolul IV

Despăgubirea cheltuielilor de recuperare a creanțelor

Articolul 9. Cheltuieli pentru recuperarea creanței

Creditorul poate pretinde despăgubiri pentru toate cheltuielile suportate pentru recuperarea creanței datorate, în condițiile neexecutării în termen a obligației de plată de către creditor.

Articolul 10. Despăgubirea minimă

(1) Din momentul în care sunt întrunite toate condițiile de plată a dobânzii de întârziere, creditorul poate pretinde debitorului plata unei despăgubiri minime egale cu echivalentul în lei a 20 de euro în condițiile prevăzute de prevederile art. 945 a Codului civil.

(2) Obligația de plată a despăgubirii minime este scadentă de la data la care începe a curge calculul dobânzii legale de întârziere fără a fi necesară o notificare suplimentară în acest sens.

(3) Adițional sumei indicate la art. 10 alin. (1), creditorul este îndreptățit să solicite o despăgubire rezonabilă de la debitor pentru orice cheltuieli de recuperare a sumei datorate care depășesc despăgubirea minimă pentru cheltuielile suportate din cauza întârzierii plăților de către debitor. Aceste

cheltuieli pot include dar fără a se limita la serviciile avocaților, executorilor sau a serviciilor de colectare a datoriilor.

Articolul 11. Plata avansurilor

În cazul încheierii de către autoritățile contractante a contractelor cu efectuarea plăților anticipate (avans) pentru achiziționarea mărfurilor, serviciilor și lucrărilor în condițiile admise de prevederile art. 66 alin. (5) a Legii nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilității bugetar-fiscale, despăgubirea minimă se aplică pentru diferența dintre obligațiile de plată și avansurile acordate.

Capitolul V

Clauze și practici abuzive

Articolul 12. Nulitatea clauzelor abuzive în contractele între profesioniști

Orice clauză contractuală, chiar dacă este negociată individual, referitoare la termenul de executare a obligației pecuniare, la rata dobânzii de întârziere sau la penalitățile de întârziere, este lovită de nulitate absolută dacă este vădit abuzivă față de creditorul profesionist în condițiile prevăzute de art. 1080 alin. (1) a Codului Civil.

Articolul 13. Evaluarea clauzelor abuzive

Evaluarea clauzelor abuzive se realizează în baza criteriilor prevăzute de art. 1080 alin. (2) a Codului civil, unde se va ține cont de următoarele circumstanțe:

- a) toate devierile grave de la practicile și uzanțele comerciale, contrare bunei-credințe;
- b) natura bunurilor, a lucrărilor sau a serviciilor;
- c) dacă debitorul are motive obiective de derogare de la rata legală a dobânzii de întârziere prevăzută la art.942 a Codului Civil, de la termenul de plată prevăzut la art.862 alin.(1) sau (2) a Codului civil sau de la despăgubirea minimă pentru cheltuielile de recuperare prevăzută la art.945 a Codului Civil.

Articolul 14. Prezumția clauzelor abuzive

Orice clauză contractuală care exclude plata dobânzii de întârziere în executarea obligațiilor pecuniare sau a despăgubirii minime de recuperare a

creanței se consideră vădit abuzivă în condițiile prevăzute de art. 1080 alin. (3) a Codului civil.

Capitolul VI Monitorizare și raportare

Articolul 15. Raportări

(1) Agenția de Administrare a Instanțelor de Judecată va prezenta anual, până la data de 31 ianuarie, pentru anul anterior de gestiune, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării un raport privind litigiile din instanțele de judecată cu referire la încasarea datoriilor între profesioniști, între profesioniști și autoritățile contractante.

(2) Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești va prezenta anual, până la data de 31 ianuarie, pentru anul anterior de gestiune Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării un raport privind numărul total de titluri executorii emise în anul raportării cu referire la încasarea datoriilor între profesioniști și între profesioniști și autoritățile contractante, și valoarea totală a sumelor efectiv încasate în conturile creditorilor.

(3) Modelul rapoartelor se aprobă de Guvern.

(4) Pe baza informațiilor colectate și a rapoartelor primite de la alte autorități publice, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării întocmește un raport anual privind tendințele de aplicare a Directivei și a prezentei legi. Acest raport se prezintă spre informare Guvernului și se publică pe pagina oficială a ministerului și a portalului plăților întârziate până la data de 30 aprilie a fiecărui an.

Articolul 17. Portalul plăților întârziate

(1) Serviciul Fiscal de Stat creează și gestionează portalul plăților întârziate, destinat raportării și monitorizării facturilor neplătite și identificării creditorilor rău-platnici.

(2) Creditorii vor avea posibilitatea să raporteze plățile întârziate în baza facturilor emise pe portal în termen de 30 de zile de la data scadenței.

Raportarea include informații privind: datele de identificare ale creditorului și debitorului; numărul facturii sau a unei alte cereri echivalente de plată, valoarea creanței și data scadenței.

(3) În baza informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, pe portal se publică informații despre autoritățile contractante care au admis întârzieri de plată în contractele cu profesioniștii.

(4) Conceptul și conținutul informațiilor ce vor fi colectate și publicate pe portal se aprobă de Guvern.

Capitolul VII

Recuperarea creanțelor datorate

Articolul 18. Proceduri simplificate de recuperare a creanțelor

Dacă debitorul întârzie în executarea obligației pecuniare, creditorul poate obține o ordonanță judecătorească în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă privind procedura în ordonanță (procedura simplificată).

Capitolul VIII

Dispoziții finale și tranzitorii

Articolul 19. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, va elabora și aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi.

(1) Articolul 17 al prezentei legi intră în vigoare în termen de 2 ani din data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege privind combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată în temeiul contractelor încheiate între profesioniști, între profesioniști și autoritățile contractante

I.	Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
	Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.
II.	Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
	<p>Proiectul de Lege privind combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată în temeiul contractelor încheiate între profesioniști, între profesioniști și autoritățile contractante transpune în legislația națională prevederile Directivei 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale.</p> <p>Considerând prevederile aplicabile din Codul Civil al Republicii Moldova Nr. 1107 din 06-06-2002, ale Codului de procedură Civilă al Republicii Moldova Nr. 225 din 30-05-2003, precum și ale Legii Nr. 131 din 03-07-2015 privind achizițiile publice, proiectul de Lege are drept scop promovarea competitivității mediului de afaceri prin combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată care decurg din contractele comerciale încheiate între profesioniști și între profesioniști și autoritățile contractante.</p> <p>Deși cadrul normativ prenotat conține prevederi din Directiva 2011/7/UE, în mod particular art. 862, art. 942, art. 945 din Codul Civil al Republicii Moldova, în contextul în care consolidarea cadrului normativ în vederea combaterii întârzierii plăților în tranzacțiile comerciale este definită drept unul din instrumentele esențiale de sporire a rezilienței Pieței Unice, Comisia Europeană recomandă consolidarea cadrului legal și în Republica Moldova. În această ordine de idei, În Primul Raport de extindere pentru Republica Moldova, din 18 noiembrie 2023, Comisia Europeană constată că, noul candidat la aderare nu are o lege specială pentru combaterea întârzierii plăților în tranzacțiile comerciale, implicit nu are dezvoltat un sistem de monitorizare și evaluare a tranzacțiilor.</p> <p>Importanța reglementării/combaterii plăților este determinată de faptul că, deși mărfurile sunt livrate sau serviciile sunt prestate, numeroase facturi corespunzătoare acestora sunt achitate mult după scadență. Astfel de întârzieri în efectuarea plăților afectează lichiditățile agenților economici și complică situația financiară a acestora. Aceasta, afectează de asemenea, competitivitatea și rentabilitatea agenților economici, odată ce creditorul trebuie să obțină finanțări externe din cauza efectuării cu întârziere a plăților.</p> <p>Din perspectivă macroeconomică, întârzierea plăților în tranzacțiile comerciale este un fenomen „pro-ciclic”, odată ce riscul apariției acestor efecte negative crește în mod considerabil în perioadele de criză și/sau contracție economică, când recesiunea bilanțurilor este asociată cu deficitul de mijloace circulante și reducerea accesului de finanțare. Contractația de pe o piață se propagă în toată economia și amplifică crizele și dezechilibrele.</p> <p>Prin urmare, proiectul de Lege se conține în Planului Național de Acțiuni pentru Aderarea la Uniunea Europeană pentru anii 2023-2027 și are drept scop descurajarea și contracararea situațiilor în care în cadrul tranzacțiilor comerciale între profesioniști sau între profesioniști și autoritățile</p>

	contractante numeroase plăți sunt efectuate mult mai târziu decât au fost stabilit în contract sau în condițiile comerciale generale.
III.	Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
	<p>Prezentul proiect de lege transpune parțial Directiva 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale.</p> <p>Proiectul nu transpune doar puținele prevederi din Directiva 2011/7/UE care nu sunt în conformitate cu prevederile Codului Civil al Republicii Moldova. Tabelul de concordanță este anexat.</p>
IV.	Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
	<p>Proiectul de Lege instituie un cadru juridic clar și coerent pentru gestionarea creanțelor comerciale, asigurând astfel stabilitatea și predictibilitatea în relațiile de afaceri, îmbinând prevederile din Directiva 2011/7/UE care sunt transpuse deja în Codul civil și Codul de procedură civilă, cu prevederile rămase în afara cadrului normativ național.</p> <p>Proiectul de Lege este structurat în <i>opt capitole</i>, implicit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dispoziții generale.</i> Sunt definite noțiunile și domeniul de aplicare al legii. Proiectul de lege definește termeni esențiali precum autoritatea contractantă, profesionist, întârzierea în executarea obligațiilor de plată și creanța datorată. Aceste definiții au fost corelate și cu prevederile altor legi, cum sunt Codul Civil sau Legea privind achizițiile publice și sunt esențiale pentru a clarifica domeniul de aplicare și pentru a asigura interpretarea corectă a prevederilor legale. Domeniul de aplicare a legii se referă la creanțele certe, lichide și exigibile care rezultă din obligațiile de plată a unor sume de bani în baza unui contract încheiat între profesioniști sau între profesioniști și autorități contractante. Aceste contracte au ca obiect livrarea de bunuri, executarea de lucrări sau prestarea de servicii, inclusiv proiectarea și execuția lucrărilor publice, a clădirilor și a lucrărilor în construcții civile. Totuși, nu sunt incluse în sfera de aplicare a acestei legi creanțele validate în procedura de insolvență, creanțele care fac obiectul unei tranzacții extrajudiciare sau cele rezultate din contractele încheiate între profesioniști și consumatori. • <i>Executarea obligațiilor pecuniare contractuale între profesioniști.</i> În relațiile contractuale dintre profesioniști, proiectul de lege prevede că creanțele din prețul bunurilor livrate sau serviciilor prestate sunt purtătoare de dobândă de întârziere, în condițiile în care creditorul și-a îndeplinit obligațiile și nu a primit plata la scadență. Dacă părțile nu au stabilit o clauză penală, se aplică dobânda legală de întârziere. Termenul de plată între profesioniști nu poate depăși 60 de zile, asigurând astfel un cadru predictibil și echitabil pentru ambele părți. • <i>Executarea obligațiilor pecuniare contractuale între profesioniști și autoritățile contractante.</i> În cazul relațiilor contractuale între profesioniști și autoritățile contractante, termenul legal de plată nu poate depăși 30 de zile. În cazul în care termenul nu este prevăzut în contract, obligația pecuniară trebuie executată în termen de 30 de zile de la primirea facturii sau a

	<p>unei cereri echivalente de plată. În aceste contracte, creanțele datorate sunt, de asemenea, purtătoare de dobânzi legale de întârziere dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Despăgubirea cheltuielilor de recuperare a creanțelor. În vederea asigurării recuperării eficiente a creanțelor pecuniare, prevederile proiectului de lege permite creditorilor să solicite despăgubiri pentru toate cheltuielile suportate în procesul de recuperare. Creditorii pot pretinde o despăgubire minimă de 20 de euro pentru fiecare întârziere, aceasta fiind suplimentară altor cheltuieli aferente unei eventuale executări silite. • Clauze și practici abuzive. În coroborare cu prevederile Codului Civil, prezentul proiect de lege prevede și nulitatea clauzelor abuzive referitoare la termenul de executare a obligației pecuniare, la rata dobânzii de întârziere sau la penalitățile de întârziere, asigurând astfel protecția creditorilor. Clauzele considerate vădit abuzive, care exclud plata dobânzii de întârziere sau a despăgubirii minime, sunt lovite de nulitate absolută. • Monitorizare și raportare. Proiectul de lege prevede dezvoltarea unui mecanism de monitorizare și raportare a plăților întârziate, atât în cazul executării obligațiilor pecuniare contractuale între profesioniști, cât și în cazul executării obligațiilor pecuniare contractuale între profesioniști și autoritățile contractante. De asemenea, proiectul prevede instituirea unui Portal al plăților întârziate, unde creditorii vor avea posibilitatea să raporteze plățile întârziate în baza facturilor emise în termen de 30 de zile de la data scadenței și, etapizat, vor fi publicate informații relevante, după modelul Observatorului UE al Plăților. • Recuperarea creanțelor datorate. Proiectul prevede că, pentru a facilita recuperarea creanțelor, creditorii pot obține o ordonanță judecătorească în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă privind procedura în ordonanță. Aceasta reprezintă o măsură eficientă și rapidă pentru asigurarea respectării obligațiilor pecuniare. • Dispoziții finale și tranzitorii. Proiectul conține dispoziții finale și tranzitorii, implicit o perioadă tranzitorie de doi ani pentru crearea Portalului plăților întârziate.
V.	Fundamentarea economico-financiară
	Implementarea proiectului de hotărâre de Guvern nu va necesita cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.
VI.	Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
	Odată cu intrarea în vigoare a prezentului proiect de lege, Guvernul în termen de 6 luni va elabora și aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi.
VII.	Avizarea și consultarea publică a proiectului
	În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării

	(www.mded.gov.md), la compartimentul „ <i>Transparență decizională</i> ”, subcompartimentul „ <i>Anunțuri privind consultările publice</i> ” https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12696â .
VIII.	Constatările expertizei anticorupție
	Proiectul va fi supus expertizei anticorupție conform art.36 din Legea nr.100/2017.
IX.	Constatările expertizei de compatibilitate
	Prezentul va fi supus expertizei de compatibilitate conform art.35 din Legea nr.100/2017.
X.	Constatările expertizei juridice
	Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017, fiind solicitată efectuarea expertizei de către Ministerul Justiției.

Secretar de stat

Viorel GARAZ

TABEL DE CONCORDANȚĂ

<p>(3) Statele membre pot exclude datoriile care sunt subiect al procedurilor de insolvență instituite împotriva debitorului, inclusiv al procedurilor care au ca obiectiv reșalonarea datoriei.</p>	<p>și execuția lucrărilor publice, a clădirilor și a lucrărilor în construcții civile.</p> <p>(2) Nu sunt incluse în sfera de aplicare a prezentei legi:</p> <p>a) Creanțele validate în procedura de insolvență în condițiile Legii nr. 149/2012 insolvenței sau creanțele care fac obiectul unei tranzacții extrajudiciare;</p> <p>b) Creanțele care rezultă din contractele încheiate între profesioniști și consumatori.</p>	<p>Compatibil</p>			<p>Ministerul Justiției</p>
<p>Articolul 2. Definiții În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:</p>	<p>Articolul 2. Definiții În sensul prezentei legi, expresiile și termenii utilizați au următorul sens:</p>				
<p>1. „tranzacții comerciale” înseamnă tranzacții între întreprinderi sau între întreprinderi și autorități publice care conduc la furnizarea de bunuri sau prestarea de servicii contra cost;</p>	<p><i>Contracte comerciale</i> – înseamnă contractele între profesioniști sau între profesioniști și autoritățile contractante, care conduc la livrarea de bunuri sau prestarea de servicii contra cost.</p>	<p>Compatibil</p>			<p>Ministerul Justiției</p>
<p>2. „autoritate publică” înseamnă orice autoritate contractantă, conform definiției prevăzute la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/17/CE și la articolul 1 alineatul (9) din Directiva 2004/18/CE, indiferent de obiectul sau valoarea contractului;</p>	<p><i>Autoritate contractantă</i> – înseamnă orice autoritate publică prevăzută la art. 13 a Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.</p>	<p>Compatibil</p>		<p>Articolul 13. Calitatea de autoritate contractantă (1) Autorități contractante sunt autoritățile publice, definite în legislația Republicii Moldova, persoanele juridice de drept public, asociații ale acestor autorități sau persoane. (2) Persoană juridică de drept public este orice</p>	<p>Ministerul Justiției</p>

				<p>entitate care întrunește cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) este constituită pentru a răspunde exclusiv unor necesități de interes general, fără caracter industrial sau comercial;</p> <p>b) dispune de personalitate juridică;</p> <p>c) activitatea acesteia este asigurată cu bani publici sau gestiunea acesteia constituie obiectul controlului din partea autorităților publice ori a altor persoane juridice de drept public, sau consiliul ei de administrație, de conducere ori de supraveghere este format, în proporție de peste 50%, din membri numiți de către entitățile menționate.</p> <p>(3) Autoritate contractantă este și o asociație de autorități contractante, membrii căreia desemnează din rândul lor, prin act juridic civil, o persoană juridică care îi reprezintă, în calitate de achizitor unic,</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>în raporturile cu orice operator economic.</p> <p>(4) Prin hotărâre de Guvern, drept autorități contractante pot fi calificate și alte persoane juridice care au obligația de a efectua achiziții publice, conform prezentei legi, în cazul în care activitatea acestora se desfășoară pe piețe în care concurența este exclusă prin act normativ sau administrativ ori în virtutea existenței unei poziții dominante pe piață.</p> <p>(5) Orice altă entitate care nu întrunește cumulativ cerințele specificate la alin. (2) poate fi calificată autoritate contractantă, la dorința sau la decizia organelor de conducere competente, cu condiția efectuării achizițiilor în strictă conformitate cu prezenta lege.</p> <p>(6) Autoritate contractantă este și autoritatea centrală de achiziție, desemnată de Guvern pentru</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>organizarea și desfășurarea centralizată a procedurilor de achiziție publică în scopul satisfacerii unor necesități de aceleași bunuri, lucrări sau servicii ale mai multor autorități contractante, care folosește doar mijloace electronice de comunicare, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 33.</p> <p>(7) Se consideră că autoritățile contractante care achiziționează bunuri, lucrări și servicii prin intermediul unei autorități centrale de achiziție, în sensul alin. (6), au respectat prevederile prezentei legi în măsura în care și autoritatea centrală de achiziție în cauză le-a respectat.</p>	
<p>3. „întreprindere” înseamnă orice organizație, alta decât o autoritate publică, care desfășoară o activitate economică sau profesională independentă, chiar dacă respectiva activitate este desfășurată de o singură persoană;</p>	<p><i>Profesionist</i>- înseamnă orice persoană fizică sau juridică care acționează în scopuri ce țin de activitatea de întreprinzător sau profesională în modul în care este prevăzut la art. 3 alin. (2) a Codului Civil .</p>	Compatibil		<p>Articolul 3. Consumatorul și profesionistul (1) Are calitatea de consumator orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează</p>	Ministerul Justiției

				<p>predominant în scopuri ce nu țin de activitatea de întreprinzător sau profesională. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului juridic civil nu are calitatea de profesionist.</p> <p>(2) Are calitatea de profesionist orice persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat care, în cadrul unui raport juridic civil, acționează în scopuri ce țin de activitatea de întreprinzător sau profesională, chiar dacă persoana nu are scopul de a obține un profit din această activitate.</p> <p>(3) Persoana care, într-un raport juridic civil, corespunde atât dispozițiilor alin. (1), cât și dispozițiilor alin. (2) se consideră consumator dacă recunoașterea acestei calități îi oferă o anumită protecție juridică, iar în celelalte cazuri persoana se consideră profesionist.</p>	
--	--	--	--	--	--

4. „întârziere în efectuarea plăților” înseamnă neefectuarea plăților în termenul contractual sau legal de plată, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) sau la articolul 4 alineatul (1);	<i>Întârzierea în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani</i> - înseamnă neexecutarea în termen a obligațiilor de plată (pecuniare) apărute în temeiul unui contract sau în temeiul legii, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de prezenta lege.	Compatibil			Ministerul Justiției
5. „dobândă pentru întârziere în efectuarea plăților” înseamnă dobândă legală pentru întârzierea în efectuarea plăților sau dobândă la o rată stabilită de comun acord între întreprinderi, în conformitate cu articolul 7;		norme UE neaplicabile			
6. „dobândă legală pentru întârzierea efectuării plăților” înseamnă dobândă simplă pentru întârzierea în efectuarea plăților într-un quantum care reprezintă valoarea ratei de referință, plus cel puțin opt puncte procentuale;	<i>Dobânda de întârziere</i> - înseamnă dobânda la care are dreptul creditorul pentru întârzierea în efectuarea plăților care reprezintă rata de referință a Băncii Naționale a Moldovei conform prevederilor art. 874 din Codul Civil plus 9 puncte procentuale în condițiile prevăzute de art. 942 alin. (2) a Codului Civil.	Compatibil			Ministerul Justiției
7. „rată de referință” înseamnă una dintre următoarele: (a) pentru un stat membru a cărui monedă este euro, oricare dintre următoarele: (i) rata dobânzii practicate de Banca Centrală Europeană pentru principalele sale operațiuni de refinanțare cele mai recente; sau (ii) rata marginală a dobânzii ce rezultă din procedurile de licitație cu preț variabil pentru principalele sale operațiuni de refinanțare cele mai recente; (b) pentru un stat membru a cărui monedă nu este euro, rata echivalentă stabilită de banca	<i>Rata de referință</i> – înseamnă rata ce se aprobă de Banca Națională a Moldovei pentru principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt.	Compatibil			Ministerul Justiției

națională centrală;				
8. „ <i>sumă datorată</i> ” înseamnă suma principală care ar fi trebuit plătită în termenul contractual sau legal de plată, inclusiv taxele, impunerile, prelevările sau impozitele aplicabile care sunt menționate în factură sau în cererea echivalentă de plată;	<i>Creanță</i> – înseamnă suma care ar trebui să fie plătită în termenul contractual sau legal de plată și alte sume menționate în factură sau într-o cerere echivalentă de plată.	Compatibil		Ministerul Justiției
9. „ <i>rezerva dreptului de proprietate</i> ” înseamnă clauza contractuală prin care vânzătorul își rezervă proprietatea asupra bunurilor până la plata integrală a prețului;	<i>Rezerva dreptului de proprietate</i> – înseamnă clauza contractuală prin care o obligație de plată este garantată cu rezerva dreptului de proprietate în condițiile prevăzute de art. 1191 din Codul Civil, unde vânzătorul își rezervă dreptul de proprietate asupra bunurilor vândute până la plata integrală a prețului.	Compatibil		Ministerul Justiției
10. „ <i>titlu executoriu</i> ” înseamnă orice decizie, hotărâre judecătorească sau dispoziție de plată emisă de o instanță de judecată sau de altă autoritate competentă, inclusiv cele executabile provizoriu, fie pentru plata imediată, fie pentru plata în rate, care permite creditorului să recupereze creanțele de la debitor prin mijloace de executare silită.	<i>Titlu executoriu</i> – reprezintă un document executoriu prevăzut de art. 11 al Codului de Executare prezentat spre executare silită în modul stabilit de lege, care permite creditorului să recupereze de la debitor suma datorată.	Compatibil		Ministerul Justiției
Articolul 3. Tranzacții între întreprinderi (1) Statele membre garantează că, în cadrul unor tranzacții comerciale între întreprinderi, creditorul este îndreptățit să perceapă dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților, fără a fi necesară o notificare, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții: (a) creditorul și-a îndeplinit obligațiile contractuale și legale; și (b) creditorul nu a primit suma datorată la	Articolul 3. Determinarea dobânzii de întârziere (1) În raporturile dintre profesioniști, creditorul este îndreptățit să perceapă o dobândă de întârziere fără o notificare prealabilă. (2) Creanța ce se constituie din prețul bunurilor livrate sau a serviciilor prestate este purtătoare de dobândă de	Compatibil		Articolul 942. Dobânda de întârziere în executarea obligațiilor pecuniare (1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă

<p>scadență, cu excepția cazului în care debitorul nu este responsabil de întârziere.</p>	<p>întârziere în condițiile prevăzute de art. 942 Cod Civil în situațiile în care:</p> <p>a) Creditorul, inclusiv subcontractanții acestuia, și-au îndeplinit obligațiile contractuale și legale;</p> <p>b) Creditorul nu a primit executarea obligației pecuniare la scadență, cu excepția cazului în care debitorului nu îi este imputabilă întârzierea.</p>			<p>din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.</p> <p>(2) Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.</p> <p>(3) Debitorul consumator are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întîrzierii plății este mai mic decît rata legală a dobînzii de întîrziere.</p>	
---	--	--	--	--	--

				<p>(4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere.</p> <p>(5) Pe perioada în care suma de bani nu este plătită la scadență cu justificare, debitorul datorează doar dobânda de întârziere la rata prevăzută la art. 874. Debitorul consumator nu datorează asemenea dobândă de întârziere.</p> <p>(6) Orice clauza contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută. Articolul 862. Termenul de executare a obligației pecuniare contractuale al cărei creditor este un profesionist</p> <p>(4) Dacă este prevăzută</p>	
--	--	--	--	--	--

				o procedură de recepție sau verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a contraprestației, durata maximă a procedurii respective nu va depăși 30 de zile de la data primirii contraprestației, în afara cazului în care contractul prevede în mod expres dispoziții contrare și cu condiția ca aceste clauze să nu fie vădit abuzive față de creditor în sensul art. 1080.	
(2) Statele membre se asigură că rata de referință aplicabilă: (a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv; (b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.	Articolul 4. Cuanumul dobânzii de întârziere (1) Dacă părțile raportului contractual nu au stabilit o clauză penală, se va aplica dobânda legală de întârziere calculată în condițiile prevăzute la art. 942 al Codului Civil. (2) Rata de referință prevăzută la art. 847 al Codului Civil în vigoare în prima zi calendaristică a semestrului se aplică pe întreg semestru.	Parțial compatibil		Articolul 874. Rata dobânzii (1) În cazul în care, conform legii sau contractului, obligația este purtătoare de dobândă, se plătește o dobândă egală cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată. (2) Rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă: a) pentru primul semestru al anului în	Ministerul Justiției

verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a bunurilor sau serviciilor și dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior sau la data la care are loc această recepție sau verificare.					
(4) Dacă este prevăzută o procedură de recepție sau verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a bunurilor sau serviciilor, statele membre se asigură că durata maximă a procedurii respective nu depășește 30 de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau serviciilor, în afara cazului în care contractul prevede în mod expres dispoziții contrare și cu condiția ca acest lucru să nu fie vădit inechitabil pentru creditor, în sensul articolului 7.	Articolul 3. Determinarea dobânzii de întârziere (5) Dacă este prevăzută o procedură de recepție sau verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a contraprestației, durata maximă a procedurii respective nu poate depăși 30 de zile de la data primirii contraprestației, în afara cazului în care contractul între profesioniști prevede în mod expres dispoziții contrare și cu condiția ca aceste clauze să nu fie vădit abuzive față de creditor în sensul art. 1080 Cod civil.	Compatibil			Ministerul Justiției
(5) Statele membre se asigură că termenul de plată stabilit în contract nu depășește 60 de zile calendaristice, în afara cazului în care contractul prevede în mod expres dispoziții contrare și cu condiția ca acest lucru să nu fie vădit inechitabil pentru creditor, în înțelesul articolului 7.	Articolul 3. Determinarea dobânzii de întârziere (4) Termenul de executare a obligațiilor pecuniare stabilit în contractele comerciale stabilite între profesioniști nu poate depăși 60 de zile în condițiile prevăzute la art. 862 alin. (1) sau de 30 de zile în situațiile prevăzute la art. 862 alin. (4) a Codului Civil.	Compatibil		Articolul 862. Termenul de executare a obligației pecuniare contractuale al cărei creditor este un profesionist (1) Termenul de executare a obligației pecuniare, stabilit în contractul încheiat între profesioniști, care are ca obiect livrarea de bunuri, executarea de lucrări sau prestarea de servicii, nu poate depăși 60 de zile de la data prevăzută la alin. (3) lit. a), b) sau, după caz, c) din	Ministerul Justiției

				prezentul articol. Prin excepție, părțile pot stipula în mod expres în contract un termen de executare mai mare cu condiția ca această clauză să nu fie vădit abuzivă față de creditor în sensul art. 1080.	
<p>Articolul 4. Tranzacții între întreprinderi și autoritățile publice</p> <p>(1) Statele membre se asigură că, în tranzacțiile comerciale în care debitorul este o autoritate publică, creditorul este îndreptățit, la expirarea termenului menționat la alineatele (3), (4) sau (6), să perceapă dobândă legală pentru efectuarea cu întârziere a plăților, fără a fi necesară o notificare, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:</p> <p>(a) creditorul și-a îndeplinit obligațiile contractuale și legale; și</p> <p>(b) creditorul nu a primit suma datorată la scadență, cu excepția cazului în care debitorul nu este responsabil de întârziere.</p>	<p>Articolul 8. Dobânda legală de întârziere</p> <p>(1) În contractele încheiate între profesioniști și autoritățile contractante, creanța datorată din prețul livrării de bunuri, executarea de lucrări sau prestarea de servicii este purtătoare de dobânzi legale de întârziere dacă sunt îndeplinite prevederile art. 3 a prezentei legi și a art. 942 a Codului civil.</p> <p>(2) Dobânda legală de întârziere începe să curgă de la termenul stipulat în contract sau, în cazul în care nu este prevăzută în contract aceasta se calculează după expirarea termenelor prevăzute la art. 6 alin. (2) al prezentei legi în condițiile prevăzute de art. 942 a Codului Civil.</p>	Compatibil		<p>Articolul 942. Dobânda de întârziere în executarea obligațiilor pecuniare</p> <p>(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale.</p> <p>(2) Rata dobînzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu</p>	Ministerul Justiției

				<p>toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobânzii prevăzute de contract.</p> <p>(3) Debitorul consumator are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întârzierii plății este mai mic decât rata legală a dobânzii de întârziere.</p> <p>(4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere.</p> <p>(5) Pe perioada în care suma de bani nu este plătită la scadență cu</p>	
--	--	--	--	---	--

				justificare, debitorul datorează doar dobînda de întîrziere la rata prevăzută la art. 874. Debitorul consumator nu datorează asemenea dobîndă de întîrziere. (6) Orice clauza contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.	
<p>(2) Statele membre se asigură că rata de referință aplicabilă:</p> <p>(a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv;</p> <p>(b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.</p>		norme UE neaplicabile			Ministerul Justiției
<p>(3) Statele membre garantează că în tranzacțiile comerciale în care debitorul este o autoritate publică:</p> <p>(a) termenul de plată nu depășește vreunul dintre următoarele termene:</p> <p>(i) 30 de zile calendaristice de la data primirii de către debitor a facturii sau a unei cereri echivalente de plată;</p> <p>(ii) 30 de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau serviciilor, dacă data primirii facturii sau a unei cereri echivalente de plată nu este certă;</p> <p>(iii) 30 de zile calendaristice de la data primirii</p>	<p>Articolul 6. Termenul legal de plată</p> <p>(1) Termenul legal de executare a obligației pecuniare de către o autoritate contractantă stabilit într-un contract încheiat cu un profesionist nu poate depăși 30 de zile în condițiile prevăzute de art. 862 alin. (2) a Codului civil.</p> <p>(2) În cazul în care termenul de executare a obligației pecuniare nu este prevăzut de contract, nu este determinat și nici nu rezultă din natura acestuia, obligația pecuniară trebuie executată în</p>	Compatibil			

<p>bunurilor sau serviciilor, dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior primirii bunurilor sau serviciilor;</p> <p>(iv) 30 de zile calendaristice de la data recepției sau a verificării, dacă prin lege sau prin contract este prevăzută o procedură de recepție sau verificare, prin care se stabilește conformitatea contractuală a bunurilor sau serviciilor, și dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior sau la data în care are loc această recepție sau verificare;</p> <p>(b) data primirii facturii nu face obiectul unei clauze contractuale între debitor și creditor.</p> <p>(4) Statele membre pot prelungi termenele menționate la alineatul (3) litera (a) până la maximum 60 de zile calendaristice, în cazul:</p> <p>(a) oricărei autorități publice care realizează activități economice de natură industrială sau comercială, furnizând bunuri sau servicii pe piață și care, ca întreprindere publică, trebuie să se</p>	<p>termen de 30 de zile în conformitate cu prevederile art. 862 alin. (3) de la data:</p> <p>a) primirii de către autoritatea contractantă a facturii sau a unei cereri echivalente de plată;</p> <p>b) primirii de către autoritatea contractantă a contraprestației obligației pecuniare, dacă data primirii facturii sau a unei cereri echivalente de plată nu este certă, precum și dacă autoritatea contractantă primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior primirii contraprestației;</p> <p>c) recepției sau verificării contraprestației, dacă prin lege sau prin contract este prevăzută o procedură de recepție sau verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a contraprestației și dacă autoritatea contractantă primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior sau la data la care are loc această recepție sau verificare.</p> <p>Articolul 7. Termenul contractual de plată</p> <p>Termenele de plată prevăzute în contract pentru executarea obligațiilor autorităților contractante nu pot fi mai mari decât termenele stabilite în art. 6.</p>	<p>norme UE neaplicabile</p> <p>Compatibil</p>			
---	--	--	--	--	--

<p>conformeze cerințelor de transparență prevăzute în Directiva 2006/111/CE a Comisiei din 16 noiembrie 2006 privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile publice, precum și transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor între-prinderi ⁽¹⁾;</p> <p>(b) entităților publice care furnizează îngrijiri medicale și care sunt certificate în acest sens.</p> <p>Dacă un stat membru decide să prelungească termenele în conformitate cu prezentul paragraf, acesta trimite Comisiei, până la 16 martie 2018, un raport cu privire la respectiva prelungire.</p> <p>În baza acestuia, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului indicând care state membre au prelungit termenele în conformitate cu prezentul paragraf și luând în considerare impactul asupra funcționării pieței interne, în special asupra IMM-urilor. Raportul este însoțit de propuneri legislative corespunzătoare.</p> <p>(5) Statele membre se asigură că durata maximă a procedurii de recepție sau verificare menționată la alineatul (3) litera (a) punctul (iv) nu depășește 30 de zile calendaristice de la data de recepție a mărfurilor sau serviciilor, cu excepția unor alte dispoziții exprese incluse în contract și în toate documentele licitației și cu condiția să nu fie vădit inechitabil față de creditor, în înțelesul articolului 7.</p>	<p>Prin excepție în contractele încheiate cu autoritățile contractante se poate stipula un termen de executare care nu poate depăși 60 de zile dacă acesta este justificat în mod obiectiv, ținând cont de natura sau caracteristicile specifice ale contractului, care se calculează conform prevederilor art. 6 alin. (2) a prezentei legi și art. 862 alin. (3) al Codului Civil.</p> <p>Articolul 6 pct. (1)</p>	<p>norme UE neaplicabile</p> <p>Parțial compatibil</p>			
--	--	--	--	--	--

<p>(6) Statele membre se asigură că termenul de plată stabilit în contract nu depășește termenele stabilite la alineatul (3), cu excepția cazului în care acesta este stabilit expres în contract și este justificat în mod obiectiv ținând cont de natura sau caracteristicile specifice ale contractului, și în orice caz nu ar trebui să depășească 60 de zile calendaristice.</p>	<p>Articolul 6 pct. (1) coroborat cu Articolul 7</p>	<p>Compatibil</p>			
<p>Articolul 5. Calendarele de plată Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului părților de a conveni, în limitele dispozițiilor corespunzătoare din legislația internă aplicabilă, asupra unor calendare de plată a ratelor. În astfel de cazuri, dacă unele rate nu sunt plătite la data convenită, dobânzile și compensațiile prevăzute în prezenta directivă se calculează exclusiv pe baza sumelor exigibile.</p>		<p>norme UE neaplicabile</p>			
<p>Articolul 6. Compensația pentru costurile de recuperare</p> <p>(1) Statele membre se asigură că, atunci când dobânda pentru efectuarea cu întârziere a plăților în tranzacțiile comerciale devine exigibilă în conformitate cu articolul 3 sau 4, creditorul are dreptul de a obține de la debitor o sumă fixă de 40 EUR, în calitate de despăgubire minimă.</p> <p>(2) Statele membre se asigură că suma fixă menționată la alineatul (1) este exigibilă fără a</p>	<p>Articolul 9. Cheltuieli pentru recuperarea creanței datorate Creditorul poate pretinde despăgubiri pentru toate cheltuielile suportate pentru recuperarea creanței datorate, în condițiile neexecutării în termen a obligației de plată de către creditor.</p> <p>Articolul 10. Despăgubirea minimă (1) Din momentul în care sunt întrunite toate condițiile de plată a dobânzii de întârziere, creditorul poate pretinde debitorului plata unei despăgubiri minime egale cu echivalentul în lei a 20 de euro în condițiile prevăzute de prevederile art. 945 a Codului civil.</p> <p>Articolul 10. Despăgubirea minimă</p>	<p>Parțial compatibil</p> <p>Compatibil</p>	<p>20 euro in legislația RMD, Codul civil, comparativ cu minim 40 Euro prevăzut de Directiva</p>	<p>Prevederea ar urma sa fi integrata in Codul civil la proxima revizuire</p>	<p>Ministerul Justiției</p>

<p>fi necesară o notificare și reprezintă o despăgubire pentru cheltuielile de recuperare ale creditorului.</p> <p>(3) În plus față de suma fixă menționată la alineatul (1), creditorul este îndreptățit să solicite o despăgubire rezonabilă de la debitor pentru orice cheltuieli de recuperare care depășesc suma fixă respectivă angajate din cauza efectuării cu întârziere a plăților de către debitor. Aceste cheltuieli ar putea să includă cheltuielile suportate, printre altele, în vederea angajării unui avocat sau a unei firme de colectare a debitelor.</p>	<p>(2) Obligația de plată a despăgubirii minime este scadentă de la data la care începe a curge calculul dobânzii legale de întârziere fără a fi necesară o notificare suplimentară în acest sens.</p> <p>Articolul 10. Despăgubirea minimă (3) Adicional sumei indicate la art. 10 alin. (1), creditorul este îndreptățit să solicite o despăgubire rezonabilă de la debitor pentru orice cheltuieli de recuperare a sumei datorate care depășesc despăgubirea minimă pentru cheltuielile suportate din cauza întârzierii plăților de către debitor. Aceste cheltuieli pot include dar fără a se limita la serviciile avocaților, executorilor sau a serviciilor de colectare a datoriilor.</p>	<p>Compatibil</p>			
<p>Articolul 7. Practici și clauze contractuale inechitabile</p> <p>(1) Statele membre garantează că o clauză contractuală sau o practică referitoare la data de plată sau la termenul de plată, rata dobânzii pentru efectuarea cu întârziere a plăților sau despăgubirea pentru cheltuielile de recuperare nu este aplicabilă sau generează dreptul de a cere despăgubiri, dacă este vădit inechitabilă pentru creditor.</p> <p>Pentru a determina dacă o clauză contractuală sau o practică este vădit inechitabilă pentru creditor, în sensul primului paragraf, se ține cont de toate circumstanțele cazului, inclusiv de următoarele:</p>	<p>Articolul 12. Nulitatea clauzelor abuzive în contractele între profesioniști</p> <p>Orice clauză contractuală, chiar dacă este negociată individual, referitoare la termenul de executare a obligației pecuniare, la rata dobânzii de întârziere sau la penalitățile de întârziere, este lovită de nulitate absolută dacă este vădit abuzivă față de creditorul profesionist în condițiile prevăzute de art. 1080 alin. (1) a Codului Civil.</p>	<p>Compatibil</p>		<p>Articolul 1080. Clauze vădit abuzive privitoare la executarea obligației pecuniare al cărei creditor este un profesionist (1) Într-un contract prin care un profesionist livrează bunuri, execută lucrări sau prestează servicii în folosul unui alt profesionist sau al unei autorități publice ori al unei alte persoane juridice de drept public sau asociații ale acestora, este lovită de nulitate</p>	<p>Ministerul Justiției</p>

<p>(a) toate abaterile grave de la practicile și uzanțele comerciale, contrare bunei-credințe și corectitudinii;</p> <p>(b) natura produselor sau a serviciilor; precum și</p> <p>(c) dacă debitorul are motive obiective de derogare de la rata dobânzii legale sau de la termenul de plată așa cum este prevăzut la articolul 3 alineatul (5), articolul 4 alineatul (3) litera (a), articolul 4 alineatul (4) și articolul 4 alineatul (6) sau de la suma fixă menționată la articolul 6 alineatul (1).</p>	<p>Articolul 13. Evaluarea clauzelor abuzive</p> <p>Evaluarea clauzelor abuzive se realizează în baza criteriilor prevăzute de art. 1080 alin. (2) a Codului civil, unde se va ține cont de următoarele circumstanțe:</p> <p>a) toate devierile grave de la practicile și uzanțele comerciale, contrare bunei-credințe;</p> <p>b) natura bunurilor, a lucrărilor sau a serviciilor;</p> <p>dacă debitorul are motive obiective de derogare de la rata legală a dobânzii de întârziere prevăzută la art.942 a Codului Civil, de la termenul de plată prevăzut la</p>	<p>Compatibil</p>		<p>absolută clauza, chiar dacă ea a fost negociată individual, referitoare la termenul de executare a obligației pecuniare, la rata dobânzii de întârziere sau a penalității la întârzierea în executarea obligației pecuniare ori a despăgubirii pentru cheltuielile de recuperare a acesteia dacă clauza este vădit abuzivă față de creditorul obligației pecuniare. Dispozițiile art. 1076 se aplică în mod corespunzător clauzelor vădit abuzive.</p> <p>Articolul 942. Dobânda de întârziere în executarea obligațiilor pecuniare</p> <p>(1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută</p>
--	--	-------------------	--	---

	<p>art.862 alin.(1) sau (2) a Codului civil sau de la despăgubirea minimă pentru cheltuielile de recuperare prevăzută la art.945 a Codului Civil.</p>			<p>de dispozițiile legale speciale. (2) Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobândă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobânzii de întârziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobânzii prevăzute de contract. (3) Debitorul consumator are dreptul să facă dovada că prejudiciul suferit de creditor ca urmare a întârzierii plății este mai mic decât rata legală a dobânzii de întârziere. (4) În cazul în care s-a stipulat o clauză penală, creditorul poate să ceară, la alegere, fie dobânda de întârziere calculată conform dispozițiilor</p>	
--	---	--	--	--	--

				<p>prezentului articol, fie penalitatea pentru întârziere. De asemenea, creditorul poate cere despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în partea neacoperită de dobânda de întârziere.</p> <p>(5) Pe perioada în care suma de bani nu este plătită la scadență cu justificare, debitorul datorează doar dobânda de întârziere la rata prevăzută la art. 874. Debitorul consumator nu datorează asemenea dobândă de întârziere.</p> <p>(6) Orice clauza contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este lovită de nulitate absolută.</p>	
<p>(2) În scopul aplicării alineatului (1), orice clauză contractuală sau practică care exclude achitarea unor dobânzi pentru efectuarea cu întârziere a plăților este considerată ca fiind vădit inechitabilă.</p> <p>(3) În scopul aplicării alineatului (1), orice clauză contractuală sau practică care exclude compensarea cheltuielilor de recuperare așa cum se menționează la articolul 6 este considerată ca fiind vădit inechitabilă.</p>	<p>Articolul 14. Prezumția clauzelor abuzive</p> <p>Orice clauză contractuală care exclude plata dobânzii de întârziere în executarea obligațiilor pecuniare sau a despăgubirii minime de recuperare a creanței se consideră vădit abuzivă în condițiile prevăzute de art. 1080 alin. (3) a Codului civil.</p>	Compatibil		<p>Articolul 1080. Clauze vădit abuzive privitoare la executarea obligației pecuniare al cărei creditor este un profesionist</p> <p>(3) În scopul aplicării dispozițiilor alin. (1), orice clauză care:</p> <p>a) exclude plata dobânzii de întârziere în executarea obligațiilor</p>	Ministerul Justiției

				pecuniare se prezumă vădit abuzivă; b) exclude despăgubirea cheltuielilor de recuperare prevăzută la art. 945 se consideră vădit abuzivă.	
(4) Statele membre garantează că, în interesul creditorilor și al concurenților, există mijloace adecvate și eficiente pentru a stopa aplicarea unor clauze contractuale și practici vădit inechitabile în înțelesul alineatului (1).		Compatibil		Prevedere existentă în Codul Civil	Ministerul Justiției
(5) Mijloacele menționate la alineatul (4) includ dispoziții în baza cărora organizațiile recunoscute oficial ca reprezentante ale întreprinderilor sau ca organizații având interese legitime în reprezentarea acestora pot să se adreseze, în conformitate cu legislația națională aplicabilă, instanțelor de judecată sau organelor administrative competente, în cazul în care clauzele contractuale sau practicile sunt vădit inechitabile în înțelesul alineatului (1), și, în consecință, pot aplica mijloacele potrivite și eficiente pentru a împiedica aplicarea acestora.	Articolul 18. Proceduri simplificate de recuperare a creanțelor Dacă debitorul întârzie în executarea obligației pecuniare, creditorul poate obține o ordonanță judecătorească în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă privind procedura în ordonanță (procedura simplificată).	Compatibil			Ministerul Justiției
Articolul 8. Transparență și informare (1) Statele membre garantează o transparență totală privind drepturile și obligațiile ce decurg din prezenta directivă, inclusiv prin publicarea ratei dobânzii legale aplicabile pentru întârzierile de plată. (2) Comisia publică pe Internet detalii referitoare la ratele legale curente ale dobânzii aplicabile în toate statele membre în caz de întârziere a efectuării plăților în tranzacțiile comerciale.					

<p>(3) Dacă este cazul, statele membre recurg la publicații profesionale, la campanii de promovare sau la orice altă modalitate funcțională de sensibilizare a întreprinderilor cu privire la căile de atac în cazul efectuării cu întârziere a plăților.</p> <p>(4) Statele membre pot încuraja elaborarea unor coduri privind plata la termen, în care să se stabilească termene clar definite pentru efectuarea plăților și o procedură adecvată pentru tratarea eventualelor plăți care fac obiectul unei contestații, sau orice alte inițiative care abordează problema esențială a întârzierilor în efectuarea plăților și contribuie la dezvoltarea unei culturi a plăților la termen, care sprijină obiectivele prezentei directive.</p>	<p>Articolul 17. Portalul plăților întârziate</p> <p>(1) Serviciul Fiscal de Stat creează și gestionează portalul plăților întârziate, destinat raportării și monitorizării facturilor neplătite și identificării creditorilor rău-platnici.</p> <p>(2) Creditorii vor avea posibilitatea să raporteze plățile întârziate în baza facturilor emise pe portal în termen de 30 de zile de la data scadenței. Raportarea include informații privind: datele de identificare ale creditorului și debitorului; numărul facturii sau a unei alte cereri echivalente de plată, valoarea creanței și data scadenței.</p> <p>(3) În baza informațiilor prezentate de Ministerul Finanțelor, pe portal se publică informații despre autoritățile contractante care au admis întârzieri de plată în contractele cu profesioniștii.</p> <p>(4) Conceptul și conținutul informațiilor ce vor fi colectate și publicate pe portal se aprobă de Guvern.</p>	<p>Compatibil</p>			<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</p>
<p>Articolul 9. Rezerva dreptului de proprietate</p> <p>(1) Statele membre garantează, în conformitate cu dispozițiile de drept intern aplicabile în temeiul</p>		<p>Compatibil</p>		<p>Prevedere cuprinsă în Codul Civil</p>	<p>Ministerul Justiției</p>

<p>dreptului internațional privat, că vânzătorul păstrează dreptul de proprietate asupra bunurilor până la plata integrală, dacă cumpărătorul și vânzătorul au fost în mod expres de acord cu o clauză prevăzând rezerva dreptului de proprietate înainte de livrarea bunurilor.</p> <p>(2) Statele membre pot adopta sau menține dispoziții privind plățile anticipate deja efectuate de către debitor.</p>	<p>Articolul 11. Plata avansurilor În cazul încheierii de către autoritățile contractante a contractelor cu efectuarea plăților anticipate (avans) pentru achiziționarea mărfurilor, serviciilor și lucrărilor în condițiile admise de prevederile art. 66 alin. (5) a Legii nr. 181/2014 privind finanțele publice și responsabilității bugetar-fiscale, despăgubirea minimă se aplică pentru diferența dintre obligațiile de plată și avansurile acordate.</p>	<p>Compatibil</p>			
<p>Articolul 10. Proceduri de recuperare a creanțelor necontestate (1) Statele membre garantează că se poate obține un titlu executoriu inclusiv printr-o procedură de urgență și indiferent de suma datorată, în mod normal în termen de 90 de zile calendaristice de la înaintarea acțiunii creditorilor sau de la solicitarea adresată instanței sau altei autorități competente, cu condiția ca suma datorată sau aspecte ale procedurii să nu fie contestate. Statele membre îndeplinesc această obligație în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative interne. (2) Actele cu putere de lege și actele administrative interne se aplică în aceleași condiții tuturor creditorilor care sunt stabiliți în Uniune. (3) Pentru calcularea termenului menționat la</p>		<p>Nepreluat</p>		<p>Prevederea ar urma sa fie integrată in Codul civil la proxima revizuire</p>	<p>Ministerul Justiției</p>

<p>alineatul (1) nu se iau în considerare următoarele: (a) perioada necesară pentru procesarea documentelor; (b) orice întârzieri cauzate de creditori, cum ar fi termenele necesare rectificării cererilor. (4) Acest articol nu aduce atingere prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1896/2006.</p>					
<p>Articolul 11. Raport Până la 16 martie 2016, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului privind punerea în aplicare a prezentei directive. Raportul este însoțit de propuneri legislative corespunzătoare.</p>	<p>Articolul 15. Raportări (1) Agenția de Administrare a Instanțelor de Judecată va prezenta anual, până la data de 31 ianuarie, pentru anul anterior de gestiune, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării un raport privind litigiile din instanțele de judecată cu referire la încasarea datoriilor între profesioniști, între profesioniști și autoritățile contractante. (2) Uniunea Executorilor Judecătorești va prezenta anual, până la data de 31 ianuarie, pentru anul anterior de gestiune Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării un raport privind numărul total de titluri executorii emise în anul raportării cu referire la încasarea datoriilor între profesioniști și între profesioniști și autoritățile contractante, și valoarea totală a sumelor efectiv încasate în conturile creditorilor. (3) Modelul rapoartelor se aprobă de Guvern. (4) Pe baza informațiilor colectate și a rapoartelor primite de la alte autorități publice, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării întocmește un raport anual privind tendințele de aplicare a Directivei și a</p>	<p>Compatibil</p>			<p>Ministerul Justiției Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</p>

	prezentei legi. Acest raport se prezintă spre informare Guvernului și se publică pe pagina oficială a ministerului și a portalului plăților întârziate până la data de 30 aprilie a fiecărui an.				
<p>Articolul 12. Transpunere</p> <p>(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu Atunci când statele membre adoptă aceste acte, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. De asemenea, acestea conțin o mențiune în sensul că trimiterile, efectuate în cuprinsul actelor cu putere de lege și al actelor administrative în vigoare, la directivele abrogate prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri și modul în care se formulează această mențiune.</p> <p>(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.</p> <p>(3) Statele membre pot menține sau adopta dispoziții legale mai favorabile creditorului decât cele necesare pentru respectarea prezentei directive.</p> <p>(4) În transpunerea prezentei directive, statele membre decid dacă exclud contractele care au fost încheiate înainte de 16 martie 2013.</p>		<p>norme UE neaplicabile</p> <p>Se aplică procedura națională de comunicare</p>			
<p>Articolul 13. Abrogare</p> <p>Directiva 2000/35/CE se abrogă de la 16 martie 2013, fără a aduce atingere obligațiilor care revin statelor membre privind termenele de transpunere a directivei în legislația națională și de</p>		norme UE neaplicabile			

<p>aplicare a acesteia. Cu toate acestea, directiva menționată continuă să se aplice contractelor încheiate înainte de data de la care prezenta directivă nu se mai aplică în temeiul articolului 12 alineatul (4).</p> <p>Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexă</p>					
<p>Articolul 14. Intrarea în vigoare</p> <p>Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i></p>	<p>Articolul 19. Intrarea în vigoare</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</p> <p>(2) Guvernul în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi va elabora și aproba actele normative necesare pentru punerea în aplicare a prezentei legi.</p> <p>(3) Articolul 17 al prezentei legi intră în vigoare în termen de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.</p>	Compatibil			Ministerul Justiției
<p>Articolul 15. Destinatari</p> <p>Prezenta directivă se adresează statelor membre.</p>		norme UE neaplicabile			

nr. 11-1949 din 24.06.2024

Cancelaria de Stat

În temeiul pct.179 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, se transmite Cererea pentru înregistrarea proiectului de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege privind combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată în temeiul contractelor încheiate între profesioniști, între profesioniști și autoritățile contractante.

CERERE

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Tipul și denumirea proiectului	Proiectul de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege privind combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată în temeiul contractelor încheiate între profesioniști, între profesioniști și autoritățile contractante.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
3.	Justificarea depunerii cererii (<i>indicația corespunzătoare sau remarca precum că proiectul este elaborat din inițiativa autorului</i>)	Proiectul de lege este elaborat în vederea transpunerii Directivei 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 și a promovării competitivității mediului de afaceri prin combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată care decurg din contractele comerciale încheiate între profesioniști și între profesioniști și autoritățile contractante.

4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cancelaria de Stat 2. Biroul de Integrare Europeană 3. Ministerul Finanțelor 4. Serviciul Fiscal 5. Agenția Achiziții Publice 6. Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești 7. Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești 8. Ministerul Justiției 9. Centrul Național Anticorupție
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	5 zile lucrătoare
6.	Numele, prenumele, funcția și datele de contact ale persoanei responsabile de promovarea proiectului	Eduard Țugui, șef, Direcția politici de atragere a investițiilor și dezvoltare industrială Tel.022-237743/250673, E-mail: eduard.tugui@mded.gov.md
7.	Anexe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Proiectul hotărârii 2. Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative 3. Nota informativă 4. Tabelul de concordanță
8.	Data și ora depunerii cererii	
9.	Semnătura	

Secretar de stat

Viorel GARAZ

*Ex.: Liliana Mamaliga
Tel. 250-673*